

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพสังคม และเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างทางเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่เพื่อศึกษาผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณผสมกับวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับประชาชน จำนวน ๘๐ คนและดำเนินการสนทนากลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน ๘ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การสนทนากลุ่มผู้นำชุมชนโดยวิธีการเขียนความเรียง

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๑.๑ สภาพสังคม และเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่

สภาพสังคมของบ้านดอนมูล หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ มีลักษณะเป็นชุมชนที่ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป รับราชการและรัฐวิสาหกิจ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจ ก่อให้เกิดความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียวกัน นอกจากนี้ประชาชนในตำบลทุกคนก็ยังมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีรูปแบบการปกครองโดยองค์การบริหารส่วนตำบลดอนมูล ประกอบด้วยฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภา

ในด้านเศรษฐกิจนั้นประชาชนได้ประกอบอาชีพผลิตเฟอร์นิเจอร์ ค่าขาย ทำการเกษตรกรรม ผลิตเครื่องจักรสาน ข้าราชการ รับจ้างทั่วไป ส่วนด้านประเพณีและวัฒนธรรมนั้นส่วนมากจะเป็นวิถีชีวิตที่ได้ปฏิบัติกันมาอย่างช้านานที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่ประชาชนได้รับความทุกข์กายและทุกข์ใจซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนาพุทธซึ่งมีพระสงฆ์เป็นผู้นำด้านจิตวิญญาณในการช่วยขจัดปัดเป่าให้เกิดความสุข ความสบายใจ และได้อาศัยประเพณีเหล่านี้เป็นเครื่องช่วยในการกำจัดทุกข์ได้แก่ พิธีสืบทอด พิธีการส่งเคราะห์ พิธิตานตุงแดงพิธีบูชาเทียนพิธีบายศรีสู่ขวัญพิธีเลี้ยงผีปู่ย่า ประเพณีปีใหม่เมืองประเพณีกินสลากประเพณีลอยกระทง

๕.๑.๒ ประชากรของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๒๐ สถานภาพสมรส จำนวน ๕๙ คน ร้อยละ ๗๓.๘๐ อายุส่วนใหญ่มากกว่า ๕๐ ปีจำนวน ๓๑ คน ร้อยละ ๓๘.๘๐ การศึกษาส่วนใหญ่ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาจำนวน ๕๐ คน ร้อยละ ๖๒.๕๐ รายที่มีจำนวนมากที่สุดคือ มีรายได้ ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๔๑ คน ร้อยละ ๕๑.๓๐

๕.๑.๓ ผลการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

(๑) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ด้านฉันทะ แนวปฏิบัติการเสริมสร้างโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=๔.๕๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่าประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีใจรักต่อการดำเนินกิจการในการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่ท่านปฏิบัติอยู่และสามารถพัฒนางานที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=๔.๗๘$) นอกจากนี้ประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากทุกข้อ

(๒) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิริยะ แนวปฏิบัติการเสริมสร้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๔๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่าประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่พยายามดำเนินกิจการเพื่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้สำเร็จถึงแม้ว่างานจะยากเพียงใดก็ตาม ($\bar{x}=๔.๕๓$) นอกจากนี้ประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากทุกข้อ

(๓) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ด้านจิตตะ แนวปฏิบัติการเสริมสร้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๔๔$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่าประชากรบ้านดอนมูล มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการดำเนินกิจการในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ ($\bar{x}=๔.๗๕$) ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของการดำเนินงานในการเสริมสร้างเศรษฐกิจกับผู้ที่ประสบการณ์ และเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=๔.๕๐$) และมีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ต่อการดำเนินงานในการเสริมสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ ($\bar{x}=๔.๕๐$) นอกจากนี้ประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากทุกข้อ

(๔) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิมังสา แนวปฏิบัติการเสริมสร้างโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=๔.๔๕$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อ พบว่าประชากรบ้านดอนมูลมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ได้พิจารณาปัญหาจากการดำเนินงานอย่างเสมอเพื่อนำข้อมูลมาปรับใช้ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของท่าน ($\bar{x}=๔.๖๖$) ได้พิจารณาปัญหาจากการดำเนินงานอย่างเสมอเพื่อนำข้อมูลมาปรับใช้ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของท่าน ($\bar{x}=๔.๖๐$) นอกจากนี้ประชากรบ้านดอนมูล มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจในอยู่ในระดับมากทุกข้อ

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์ผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ มีสาระสำคัญในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) ประชาชนบ้านดอนมูล มีความรู้และความเข้าใจในหลักธรรมเรื่องอิทธิบาท ๔ เป็นอย่างดีในการประกอบธุรกิจของตนทุกคน ได้ประกอบธุรกิจอย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึด

หลักอิทธิบาท ๔ เป็นหลักธรรมประจำใจในการประกอบธุรกิจซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในหน้าที่การงาน ทำให้ความสุข เกิดใจรักในงานที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อองค์กร สหกรณ์ไม้ดอนมูล จำกัด ส่งผลให้ธุรกิจการทำไม้เฟอร์นิเจอร์ที่ผลิตออกมา มีคุณภาพและมาตรฐาน เกิดการพัฒนาภายในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งได้เป็นแบบอย่างที่ดี แก่ชุมชนอื่นๆ ได้ปฏิบัติตาม เพื่อสร้างความสำเร็จในการประกอบธุรกิจการทำเฟอร์นิเจอร์ และจะส่งผลให้งานต่างเกิดผลสัมฤทธิ์ บรรลุตามเป้าหมายรวมทั้งสามารถพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในสินค้า รวมทั้งได้งานที่ออกมามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำอย่างต่อเนื่อง

(๒) ผลของผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ด้านฉันทะ พบว่าการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้สักมีมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประชาชนบ้านดอนมูลมีใจรักและมีความพอใจในการประกอบอาชีพนี้มาตั้งแต่บรรพบุรุษ สืบทอดภูมิปัญญานี้มาสู่ลูกหลานได้ จนถึงปัจจุบันนี้ เพราะเห็นว่าอาชีพนี้สร้างรายได้ สามารถอยู่ได้อย่างพอเพียง นอกจากนี้ ประชาชนในบ้านดอนมูลมีความพึงพอใจในอาชีพของตนเองในโดยมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบในการสร้างความพอใจให้กับลูกค้าที่มารับบริการสินค้าเพื่อให้การประกอบอาชีพของตนได้รับการยอมรับ และเป็นที่รู้จักมากขึ้น และที่สำคัญการประกอบอาชีพนี้ในหมู่บ้านยังเป็นการปฏิบัติตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในหลักเศรษฐกิจพอเพียง จากการที่มีใจรักและความพอใจในอาชีพนี้มาจากบรรพบุรุษจึงเป็นอาชีพหลักของบ้านดอนมูล ในส่วนของงานราชการก็มีส่วนร่วมในการวางแผนประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมความรู้หาแหล่งวัตถุดิบเพื่อให้ผู้ผลิตได้มีความรู้ และเสริมสร้างเศรษฐกิจในชุมชน สร้างความพอใจในอาชีพให้กับประชาชนในบ้านดอนมูลเป็นอย่างดี

(๓) ผลของผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ด้านวิริยะ พบว่า ประชาชนบ้านดอนมูล ได้มีความพยายามในการประกอบธุรกิจเริ่มโดยมีการวางแผน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การคัดไม้สัก โดยไม้สักที่จะนำมาใช้ผลิต มี ๓ ประเภท คือ ไม้สักเกรดเอ หรือ ไม้เรือนเก่า ไม้สักเกรดนี้จะได้มาจากการรื้อถอนจากบ้านเก่า มีราคาสูง ความชื้นต่ำ เพราะเนื้อไม้แห้ง สีค่อนข้างสวย ไม้จะหดตัวได้น้อยมาก และเนื้อไม้จะเป็นสีน้ำตาลทองเข้ม ไม้สักเกรดบี หรือ ไม้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) หรือ ไม้สักสวนป่า จัดเป็นไม้สักที่มีคุณภาพดี ไม้สักเกรดซี หรือ ไม้สน. (“นส.” ย่อมาจาก หนังสือแสดงสิทธิทำกิน นส.๓) เป็นไม้สักที่มีปลูกในพื้นที่ของเอกชนหรือประชาชนทั่วไป ไม่มีคุณภาพปานกลาง

ขั้นที่ ๒ ต้องเลือกประเภทไม้ เพื่อนำมาผลิต ตามสั่ง (order) เพราะแต่สินค้าที่ได้สั่ง (Order) ก็ใช้ไม้ไม่เหมือนกัน

ขั้นที่ ๓ คือ แปรรูปไม้ ตามขนาด ตามโครงสร้าง ที่ลูกค้าสั่ง (order) สินค้า

ในส่วนของตำบลดอนมูล ได้มีความพยายามรวมกลุ่มทำธุรกิจเพื่อให้เกิดการประกอบกิจการที่มั่นคงและยั่งยืนโดยมีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนผู้ค้าเฟอร์นิเจอร์ขึ้น มีสมาชิก ๒๕๐ คน และสหกรณ์ค้าไม้บ้านดอนมูล

การจัดหาแหล่งงบประมาณ ซึ่งในตำบลบ้านดอนมูลได้มีความพยายามหาแหล่งเงินทุนหรืองบประมาณเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดอนมูลให้มีประสิทธิภาพ และ

คุณภาพมากขึ้น เพื่อมาสร้างเป็นเตาอบไม้ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ไม้สักมีปัญหาด้านคุณภาพ เพราะไม้บิดร้าวแตกร้าว ปัจจุบันมีเตาอบถึง จำนวน ๗ เตา นอกจากนี้ยังได้งบประมาณของจังหวัด ๑๕ ล้านบาท เพื่อทำโรงงานต้นแบบที่ บ้านผ้าขาว หมู่ ๕ ตำบลดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ซึ่งจะทำให้เสริมสร้างในเรื่องคุณภาพของเฟอร์นิเจอร์ให้ก้าวไปสู่ AEC ได้นอกจากนี้ในกลุ่มยังได้รับ งบประมาณสนับสนุน จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวทช.) ๗ ล้านบาท เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องมือที่ทันสมัยติดตั้งระบบไฟฟ้า ๕๐๐ เมกกะวัตต์ ที่ OTOP วังน้ำยม และมีการฝึกอบรมให้กับชุมชน ซึ่งเป็นความพยายามที่จะหาทุนจากนอกองค์กร เพื่อมาสนับสนุนการเสริมสร้างเศรษฐกิจในชุมชนบ้านดอนมูลให้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังได้พยายามอบรมช่างไม้ โดยวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้รู้และเข้าใจเครื่องมือ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและสามารถในการผลิตงานให้มีคุณภาพ ยิ่งๆขึ้นไป และยังสามารถเพิ่มค่าแรงให้กับช่างไม้ได้

นอกจากนี้ความพยายามของวิสาหกิจชุมชนผู้ค้าเฟอร์นิเจอร์และสหกรณ์ค้าไม้ บ้านดอนมูล ยังได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการผลิตไม้เฟอร์นิเจอร์เพื่อให้ได้คุณภาพ มาตรฐานของกลุ่มและตามความต้องการของผู้ส่งสินค้า อีกทั้งมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังไม่ได้มาตรฐานที่ทางกลุ่มกำหนดในรูปของกรรมการอีกด้วย

(๔) ผลของผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักอริยบท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ ของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านจิตตะ พบว่าประชาชนบ้านดอนมูลได้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเอาใจใส่ในการประกอบธุรกิจดังนี้

หลังจากที่ผู้ประกอบการได้รับการสั่งสินค้า (order) เข้ามาแล้วก็มีการวางแผน ออกแบบตามแบบงานของลูกค้า มีการคัดชนิดของไม้ ขนาดไม้ที่จะผลิต และส่งต่อไปให้ช่างดำเนินการ ผลิตต่อไปแบบที่ผู้ประกอบการได้รับจากลูกค้า จะต้องชัดเจน และต้องเลือกชนิดไม้ด้วย เช่น งาน ราคาถูกต้องเป็นไม้แบบไหน ถ้าผู้ประกอบการนำไม้ราคาแพงมาทำ ก็จะต้องขาดทุน เป็นต้น หลังจากนั้น ให้ช่างขึ้นรูป โดยมีการตรวจสอบ หรือ คุณภาพของงาน (QC) ว่าถูกต้องตามแบบหรือไม่ หลังจากนั้น ก็ส่งต่อไปให้ช่างทาสี ใช้สีให้ถูกต้องตามที่สั่ง (order) เมื่อเสร็จกระบวนการนี้ ต้องมีการตรวจสอบอีกครั้ง เช็คว่ามีร่องรอยที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่ หากมีต้องเก็บงานให้สำเร็จ ก่อนที่จะส่งงานให้ลูกค้า ด้วย เทคโนโลยีในปัจจุบัน ผู้ประกอบการยังส่งรูปผลิตภัณฑ์ของสินค้าที่ได้ผลิตแล้วส่งรูปให้ดู โดยใช้ เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น Line , facebook , Email เพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบดู ก่อนที่จะหีบห่อขึ้นงาน ของผลิตภัณฑ์เมื่อได้รับการยืนยันแล้วผู้ประกอบการก็จะส่งให้ลูกค้าต่อไป ถือว่าเป็นช่องทางหนึ่งที่ ช่วยในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ

(๕) ผลของผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้หลักอริยบท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ ของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิมังสา พบว่าประชาชนบ้านดอนมูล ได้มีการหมั่นใช้ ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญในการประกอบธุรกิจดังนี้

ในด้านการผลิตนั้นผู้ประกอบการมีการทำสินค้าให้มีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน เช่น มาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) และ OTOP ที่สำคัญทางจังหวัดแพร่ ได้มีการนำเอาผลิตภัณฑ์มา จัดทำเป็นยี่ห้อ (Brand name) สินค้า โดยได้เปิดตัวร้านค้าที่มียี่ห้อ (Brand name) แพร่ที่ กรุงเทพมหานคร มากกว่า ๒๐ ร้านค้า เพื่อเป็นพิจารณา ทบทวน ไตร่ตรอง มาตรฐานการผลิตสินค้า มีการการันตีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด พิษณุโลก

อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ ได้พิจารณา ทบทวน นำผลิตภัณฑ์ไม้สัก โดยให้จัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ ของจังหวัดแพร่ เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจในจังหวัดแพร่ ให้เติบโตยิ่งขึ้นไป ในส่วนขององค์กรวิสาหกิจชุมชน ก็มีการประชุม วางแผน และตรวจสอบ การผลิตสินค้า เป็นประจำทุกเดือน เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้นนอกจากนี้ ยังได้มีการอบรมการผลิตในรูปแบบใหม่ของผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเงินล้าน เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวสามารถประกอบกิจการในรูปแบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน และที่สำคัญยังมีการคำนึงถึงผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อให้ผู้รับบริการสั่งสินค้าได้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

๕.๒ อภิปรายผล

๕.๒.๑ การประยุกต์ใช้อธิปไตย ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ จากผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักอธิปไตย ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ประกอบการของเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เน้นการผลิตที่มีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยมุ่งสู่เป้าหมายให้งานมีคุณภาพ การบริหารจัดการเสริมสร้างเศรษฐกิจของดอนมูล เน้นการอยู่ร่วมกันโดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องเสริมสร้างจิตใจบุคลากรประกอบธุรกิจได้อย่างมีความสุข ดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสหกรณ์วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ค้าไม้ ดอนมูล และอุตสาหกรรมในครัวเรือนดำรงอยู่ได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของตนของบ้านดอนมูล ยึดหลักทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยได้มีการประยุกต์ใช้หลักอธิปไตย ๔ ในการปฏิบัติงาน เพราะหลักอธิปไตย ๔ เป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานที่จะทำให้ประชาชนนำไปเสริมสร้างเศรษฐกิจในการประกอบธุรกิจประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ และผลงานที่ออกมาได้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่ม สอดคล้อง กับผลการวิจัยของนิพนธ์ โอภาษี^๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักอธิปไตย ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าการบริหารงาน ตามหลักอธิปไตย ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ โกลล ดันติวรานุกุล^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทหอการค้าจังหวัดราชบุรีในการส่งเสริมเศรษฐกิจจังหวัดตามความคิดเห็นของสมาชิก พบว่าความคาดหวังต่อบทบาทหอการค้าจังหวัดในการส่งเสริมเศรษฐกิจ

^๑นิพนธ์ โอภาษ, “การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลักอธิปไตย ๔ : กรณีศึกษาการไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๒โกลล ดันติวรานุกุล, “บทบาทหอการค้าจังหวัดราชบุรีในการส่งเสริมเศรษฐกิจจังหวัดตามความคิดเห็นของสมาชิก”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๕๐).

อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชวนะ เกียรติชวนะเสวี^๓ ได้ศึกษาวิจัย เรื่องทัศนคติต่อบทบาทของการค้า จังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวศึกษากรณีหอการค้าจังหวัดภูเก็ต พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบทบาทของการค้าในการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับบทบาทของการค้า ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การติดต่อประสานงานทางการเงินและการลงทุนกับธนาคาร ในเรื่องดอกเบี้ยธนาคารสำหรับโครงการในอนาคตหอการค้าได้มีการจัดทำ โครงการต่างๆ อาทิโครงการจัดตั้งเมืองท่าปลอดภาษีโครงการที่ช่วยน้องโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากนี้สอดคล้องกับพระมหาทองมี สุทธิจิตโต (สะพานหล้า)^๔ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลักอิทธิบาท ๔ : กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลัก อิทธิบาท ๔ : กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญ์ภาภรณ์ กลิ่นนันทนวล^๕ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔ ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามทัศนะของบุคลากรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากและผลการวิจัยที่สอดคล้องอีกท่านหนึ่งคือผลการวิจัยของชาติรี แนวจำปา ได้วิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย กรุงเทพมหานครผลการศึกษพบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ได้แก่ ด้านฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก^๖

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าของผลการวิจัยสามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้

(๑) ด้านฉันทะ ผลการวิจัยพบว่ามีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านฉันทะในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่ามีการที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีใจรักต่อการดำเนินกิจการในการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่ท่านปฏิบัติอยู่และสามารถพัฒนางานที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ การดำเนินธุรกิจ ในด้านฉันทะแสดงให้เห็นว่าการที่ประชาชนมีความพอใจในงานจะส่งผลให้มีความรักต่องาน สามารถพัฒนางานที่รับผิดชอบให้ประสิทธิภาพสูงที่สุด นอกจากนี้มีรายการที่ค่าเฉลี่ยออกมามากที่สุด อีกจำนวน ๒ รายการได้แก่มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินกิจการเพื่อเสริมสร้าง

^๓ชวนะ เกียรติชวนะเสวี, อ่างใน โกมล ต้นตึรณกุล,บทบาทหอการค้าจังหวัดราชบุรีในการส่งเสริมเศรษฐกิจจังหวัดตามความคิดเห็นของสมาชิก, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๕๐).

^๔พระมหาทองมี สุทธิจิตโต (สะพานหล้า), “การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลักอิทธิบาท ๔ : กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๔).

^๕กัญญ์ภาภรณ์ กลิ่นนันทนวล, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๖ชาติรี แนวจำปา, “ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒).

เศรษฐกิจให้ได้ผลดียิ่งขึ้นและมีแรงจูงใจในการดำเนินกิจการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจที่ปฏิบัติอยู่เสมอ แม้งานนั้นจะมีปัญหา ดังนั้นเมื่อประชาชนในบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีความพอใจในการปฏิบัติงานจะมีจุดมุ่งหมายในการดำเนินกิจการ และมีแรงจูงใจในการดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความสนใจพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางาน และสอดคล้องกับปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์^๗ ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าเมื่อบุคคลมีความพอใจจะเกิดความรู้สึกต่อหรือรันทมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานรวมทั้งส่งผลต่อสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมาย ขององค์การ หากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติสามารถมีการปลุกเร้าให้ฉันทะเกิดขึ้นอย่างแรงกล้า เกิดความรักความพอใจ จะทุ่มเทชีวิตจิตใจให้การปฏิบัติงานนั้นจนถึงที่สุดส่งผลให้งาน เกิดประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกัญญ์วหาภรณ์ กลิ่นนันทนวล^๘ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านฉันทะอยู่ในระดับมากที่สุดสุภาวดี บริกุล^๙ ได้วิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานตามหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการทำงาน ศึกษากรณีบริษัทคูเม็กซ์ จำกัด(ประเทศไทย) ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของพนักงานบริษัทคูเม็กซ์ จำกัด (ประเทศไทย) ผลการวิจัยด้านฉันทะอยู่ในระดับมาก

(๒) ด้านวิริยะ ผลการวิจัยพบว่าการใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิริยะในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า มีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ พยายามดำเนินกิจการเพื่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้สำเร็จถึงแม้ว่างานจะยากเพียงใดก็ตาม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการประกอบธุรกิจแม้ว่างานนั้นจะยากมากเพียงใดก็ตาม นอกนั้นเมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพบูลย์ตั้งใจ^{๑๐} พบว่า พนักงานบริษัทแอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน) โดยรวมอยู่ในระดับมากนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระมหาทองมี

^๗ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, *การบริหารงานวิชาการ*, (กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซต, ๒๕๓๕), หน้า ๓๖.

^๘กัญญ์วหาภรณ์ กลิ่นนันทนวล, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*.

^๙สุภาวดี บริกุล, “ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานตามหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการทำงานศึกษากรณีบริษัทคูเม็กซ์จำกัด(ประเทศไทย)”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๘๓.

^{๑๐}ไพบูลย์ ตั้งใจ, “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอเมืองจังหวัด สมุทรปราการ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน)”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๘๙.

สุทธิจิตโต (สะพานหล้า)^{๑๑} ได้วิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลัก
 อธิปไตย ๔: กรณีศึกษาการไฟฟ้านครหลวงเขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าด้านวิริยะ
 อยู่ในระดับมากทุกรายการ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเสริมสร้างเศรษฐกิจบ้านดอนมูล
 อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่มีการดำเนินธุรกิจด้วยความเพียรพยายาม มุ่งมั่น อดทน เข้มแข็ง ไม่ท้อถอย
 ต่ออุปสรรคและความยากลำบากเมื่อรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าแก่ควรแก่การบรรลุความสำเร็จก็จะดำเนินการ
 ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

(๓) ด้านจิตตะ ผลการวิจัยพบว่าการประยุกต์ใช้อธิปไตย ๔ ในการเสริมสร้าง
 เศรษฐกิจบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิริยะในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาแต่
 ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ๓ รายการ รายการที่พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่
 เอาใจใส่ต่อการดำเนินกิจการในการเสริมสร้างเศรษฐกิจซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนบ้านดอนมูล
 อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ มีความเอาใจใส่ในงานที่ปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการ
 ประกอบที่ทำให้การดำเนินชีวิตประสบผลสำเร็จ และมีความสุข ดังนั้นการประกอบธุรกิจต้องทำ
 ด้วยการจดจ่อเอาใจใส่จริงจังในอาชีพนั้น มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ต่อการดำเนินงานในการ
 เสริมสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของการ
 ดำเนินงานในการเสริมสร้างเศรษฐกิจกับผู้ที่ม่ประสบการณ์ และเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะทำให้การ
 ประกอบกิจการของธุรกิจประสบผลสำเร็จอย่างดี สอดคล้องกับไพบูลย์ตั้งใจ^{๑๒} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอเมือง จังหวัด
 สมุทรปราการ พบว่าพนักงานบริษัทแอมพาสอินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
 มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอธิปไตย ๔ ด้านจิตตะ (การเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน)
 โดยรวมอยู่ในระดับมากและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกัญญ์วาทภรณ์ กลิ่นนันทนวล^{๑๓} “ประสิทธิภาพ
 การบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอธิปไตย ๔ ยังสอดคล้องกับสุภาวดี บริกุล^{๑๔}
 ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักอธิปไตย ๔ กับประสิทธิภาพการ
 ทำงาน ศึกษากรณีบริษัทดุเมกซ์ จำกัด(ประเทศไทย) พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักอธิปไตย ๔ ของ
 พนักงานบริษัทดุเมกซ์ จำกัด (ประเทศไทย) ของบริษัทดุเมกซ์ ประเทศไทย มีการนำหลักอธิปไตย ๔
 ด้านจิตตะมาใช้ในระดับมาก

^{๑๑} พระมหาทองมี สุทธิจิตโต (สะพานหล้า), “การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลัก
 อธิปไตย ๔ : กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
 มหามบัณฑิต**.

^{๑๒} ไพบูลย์ ตั้งใจ, “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทแอมพาสอินดัสตรีจำกัด อำเภอ
 เมืองจังหวัด สมุทรปราการ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักอธิปไตย ๔ ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามใน
 การปฏิบัติงาน)”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**.

^{๑๓} กัญญ์วาทภรณ์ กลิ่นนันทนวล, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตาม
 หลักอธิปไตย ๔”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**.

^{๑๔} สุภาวดี บริกุล, “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักอธิปไตย ๔ กับประสิทธิภาพ
 การทำงานศึกษากรณีบริษัทดุเมกซ์ จำกัด (ประเทศไทย)”, หน้า ๘๕.

(๔) ด้านวิมิงสา ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ด้านวิมิงสาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมาก ๒ รายการ พบรายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ได้ หนึ่งตรวจสอบข้อบกพร่องของการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจให้ประสบผลสำเร็จได้พิจารณาปัญหาจากการดำเนินงานอย่างเสมอ เพื่อนำข้อมูลมาปรับใช้ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของท่านซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนบ้านดอนมูลมีประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจด้วยหนึ่งตรวจสอบข้อบกพร่องของการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของตน อีกทั้งยังได้พิจารณาปัญหาจากการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้งานออกมาได้ดีเพื่อให้ผู้มารับสินค้าได้พึงพอใจ ซึ่งบ้านดอนมูลได้มีรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ค้าเฟอร์นิเจอร์และทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เพื่อรักษาคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ออกมาได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลวิจัยของสุภาวดี บริกุล^{๑๕} ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการทำงานศึกษากรณีบริษัทดุเมกซ์ จำกัด (ประเทศไทย) ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของพนักงานบริษัทดุเมกซ์ จำกัด (ประเทศไทย) ซึ่งพบว่าพนักงานของบริษัทดุเมกซ์ ประเทศไทย มีการนำหลักอิทธิบาท ๔ ด้านวิมิงสามาใช้อยู่ในระดับมากนอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ กัญญ์วราภรณ์ กลิ่นนิมมวล ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔ พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงาน จังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านวิมิงสาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากยังสอดคล้องกับอัมพร หงส์เจ็ด^{๑๖} ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลหนองม่วงไข่ ด้านวิมิงสา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พระมหาทองมี สุทธิจิตโต (สะพานหล้า)^{๑๗} ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลักอิทธิบาท ๔ กรณีศึกษาการไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิมิงสา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาพบว่าการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ทั้งสี่ด้าน คือด้านฉันทะ มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการ

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖.

^{๑๖} อัมพร หงส์เจ็ด “การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ใช้ในปฏิบัติงานของบุคลากร โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๗} พระมหาทองมี สุทธิจิตโต (สะพานหล้า), “การปฏิบัติงานของพนักงานการไฟฟ้านครหลวงตามหลักอิทธิบาท ๔ : กรณีศึกษา การไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.

เสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นสมควรที่ผู้บริหารในทุกระดับควรจะทำให้การสนับสนุนในการประกอบการธุรกิจในด้านนี้ให้มากขึ้น เนื่องจากประชาชนในชุมชนตำบลดอนมูล มีความรักและพอใจในอาชีพ อีกทั้งทำรายได้ให้กับครอบครัว และเป็นเอกลักษณ์ของอำเภอสูงเม่น ในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสอดคล้องกับทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย ส่วนในด้านวิริยะ จิตตะ และวิมังสา นั้นประชาชนในบ้านดอนมูลต่างก็มีเพียรพยายาม ตั้งใจเอาใจใส่ และมีการตรวจสอบ ทบทวนผลิตภัณฑ์ในรูปของกรรมการซึ่งทำให้ผลผลิตที่ออกมาได้คุณภาพและมาตรฐาน จึงเห็นสมควรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคเอกชนควรหันมาให้การดูแลและสนับสนุนในทุกมิติเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการประกอบธุรกิจนี้ดำเนินต่อไปอย่างยั่งยืน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) จากผลการวิจัยครึ่งส่วนราชการโดยมีนโยบายเฉพาะระดับจังหวัด ควรบรรจุไว้แผนและนโยบายของประจำจังหวัด ให้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินธุรกิจนี้มีความมั่นคงและพัฒนาอาชีพของตนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น อาจทำเป็นรูปแบบการประชาสัมพันธ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและสามารถนำหลักอิทธิบาท ๔ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอื่นๆด้วย

๓) การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของบ้านดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ควรส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์เป็น OTOP ระดับโลก เป็นสินค้าที่มีมาตรฐานให้เกิดการยอมรับในระดับสากล ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจต่อไป

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยรูปแบบการบริหารบูรณาการจัดการตามหลักพุทธธรรมในการเสริมสร้างเศรษฐกิจตำบลดอนมูล อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

